

**ПАМ'ЯТІ
ВАСИЛЯ ОЛЕКСІЙОВИЧА ПІРКА,
ДОКТОРА ІСТОРИЧНИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, ДІЙСНОГО ЧЛЕНА НТШ**

Уся наукова громадськість України зазнала 16 липня 2012 р. значної втрати - помер Пірко Василь Олексійович - відомий учений, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історіографії, джерелознавства, археології і методики викладання історії Донецького національного університету, редактор відділу історії журналу "Схід", дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка.

Він був справжній Фахівець, Історик та Історіограф. Любив свою справу понад усе. Цього ж навчав і своїх студентів та аспірантів. Був справжнім прикладом служіння науці.

Його життєвий шлях - безкінечна вервечка подолань та звершень, доведень та обґрунтувань.

Він дав новий погляд на історію Південно-Східної України, заселення та освоєння цього краю, становлення промислового Донбасу, дослідив витоки і обґрунтував дати заснування найдавніших міст Донеччини - Маріуполя, Бахмута, Донецька та інших, сказав нове слово в історії Кальміуської паланки Війська Запорозького. Крім того, уперше у вітчизняній науці подав економічний портрет Перемишльського краю XVII - XVIII ст.

Народився В. О. Пірко 24.02.1935 р. у с. Волошинове Старосамбірського повіту на Дрогобиччині у селянській родині. У 1954 р. закінчив Самбірське педучилище, у 1959 р. з відзнакою - Львівський університет. Працював учителем історії в школі м. Хирів на Львівщині. У 1963-66 рр. - аспірант кафедри історії південних і західних слов'ян Львівського університету. З 1 вересня 1966 р. працював у Донецькому університеті, пройшов шлях від асистента до професора (1997 р.).

У 1970 - 1974 рр. був заступником декана історичного факультету. У 1980-1985 рр., а також з 1992 по 2010 рр. завідував кафедрою історіографії, джерелознавства, археології і методики викладання історії.

Кандидатську дисертацію "Помісне господарство Перемишльської землі в першій половині XVIII ст." захистив у 1970 р., докторську - у 1996 р. ("Освоєння Степової України в XVI - XVIII ст."). Вона стала підсумком майже 30-річної роботи вченого в архівах Києва, Москви, Ленінграда, Харкова, Одеси, Ростова, Дніпропетровська, Воронежа в пошуку джерел з історії регіону в зазначений час.

Науковий доробок Василя Олексійовича Пірка надзвичайно вагомий. У всіх основних напрямках, які він розробляв: 1. Історія Перемишльської землі. 2. Історія Південно-Східної України XVI - XVIII ст. 3. Історія українського козацтва, - він відкрив нові джерела, нові факти, нові історичні обличчя й, опираючись на них, по-новому інтерпретував перебіг історичних процесів.

З 1998 р. В. О. Пірко очолював Донецьке відділення Науково-дослідного інституту історії козацтва при Інституті історії України НАН України. Понад 10 років очолював краєзнавчу секцію Донецького відділення Малої академії наук. З 2008 р. - дійсний член НТШ в Україні.

Професор В.Пірко - автор понад 200 наукових праць, серед яких монографії з історії Донбасу, Степової України, навчальні посібники зі спеціальних історичних дисциплін. Під його керівництвом підготовлено 10 кандидатських дисертацій, які в основному присвячені історії Донецького регіону - це, власне, ціла наукова школа, яку започаткував В. О. Пірко. Крім того, він вів активну науково-редакційну роботу як член редколегії ряду наукових та науково-громадських видань: "Історичні та політологічні дослідження" (Донецький національний університет), "Південна Україна у XVIII - XX ст." (Запорізький національний університет), "Схід" (Український культурологічний центр).

В останні роки життя В. О. Пірка спіткало горе - він утратив зір, але продовжував працювати - читати лекції в Донецькому національному університеті, вести аспірантуру та докторантуру. У всьому - своєму ставленні до науки, навчання нового покоління, фактів вітчизняної історії - був взірцем для колег. Завжди мав чітку громадянську позицію, яка базувалася на почутті патріотизму, чесності, порядності та компетентності як науковця, дослідника і просто громадянина.

Донецьке відділення НТШ, редакція журналу "Схід", Український культурологічний центр у Донецьку широ співчують його рідним та близьким - дружині, сину, доньці, онукам, а також колегам та всім, кому довелося спілкуватися із цією доброю, сонячною та світлою Людиною.

Вічна пам'ять та вічна шана Вам, Василю Олексійовичу.

**Донецьке відділення НТШ,
Редакція журналу "Схід",
Український культурологічний центр у Донецьку**